

Saksbehandler Mariann Jøssang

Vår ref. 18/00583-2

Dato 09.02.2018

HØRINGSNOTAT - Kroer skole

Ås kommune viser til vedtak i Hovedutvalg for oppvekst og kultur 28.02.2018, vedrørende alternativer for videre drift av Kroer skole fra 2019. Vedtaket lyder som følger:

- *Det settes i gang en politisk prosess vedrørende videre skolestruktur og drift av Kroer skole fra 2019.*
- *Alternativer for videre drift fra 2019 sendes ut på høring, med høringsperiode 05.03.-05.05.2018.*
- *Høringsinstanser er:*
 - *SU, FAU, SMU og elevrådene ved Rustad skole, Kroer skole og Ås ungdomsskole*
 - *Knerten, Rustadporten, Rustadskogen og Kroer barnehage*
 - *Hovedverneombudet i Ås*
 - *Ås Fagforbund og Utdanningsforbundet Ås*
 - *Ungdomsrådet*
 - *I tillegg gjennomføres åpen høring*
- *Det fremmes en politisk sak om videre drift av Kroer skole fra 2019 etter høringsperioden, medio mai/juni 2018.*

Alternativer vedrørende videre skolestruktur og drift av Kroer skole fra 2019 sendes med dette ut på høring til aktuelle høringsinstanser.

1 BAKGRUNN

Ås kommune har mottatt elevtallsprognoser frem mot 2030, utarbeidet av Rambøll i 2017. Disse prognosene viser en betydelig nedgang i elevgrunnlag for Kroer skolekrets. Vedlagt følger befolkningsprognoser frem mot 2030, utarbeidet av Rambøll, se vedlegg 1.

«Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av

den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer » (Utdanningsdirektoratets rundskriv 2-2012 av 15.03.2012).

Kapasitetsutnyttelse og elevtallsutvikling er to sentrale faktorer knyttet til effektiv drift av skoler. For skoler som ligger i områder med lav og nedadgående elevtallsutvikling impliserer dette svært dårlig utnyttelse av ressurser.

Rådmannen ser det nødvendig at det fattes beslutninger som gir retning og styringsmuligheter i et helhetlig og fremtidsrettet perspektiv. I lys av elevtallsprognoser for Kroer skole frem mot 2030, og ferdigstilling av nye Rustad skole i 2019, er nåværende skolestruktur og drift av Kroer skole oppe til vurdering. Det legges med dette frem tre ulike alternativer for Kroer skole fra høsten 2019.

2 ALTERNATIVER

Følgende alternativer til videre skolestruktur og drift av Kroer skole fra 2019 legges ut på høring:

- **Alternativ 1:** Full nedleggelse av Kroer skole fra høsten 2019 når nye Rustad skole står ferdig. Elever bosatt innenfor Kroer skolekrets i dag, overføres til Rustad skole.
- **Alternativ 2:** Kroer skole legges administrativt innunder nye Rustad skole når den står ferdig høsten 2019. Mellomtrinnet (5.-7. trinn) overføres til nye Rustad skole. Småtrinnet (1.-4. trinn) opprettholdes ved Kroer skole. Kroer skole fortsetter som grendeskole, forutsatt elevtall på minimum 50 elever på småtrinnet. Alternativet innebærer full nedleggelse av Kroer skole dersom antall elever på småtrinnet går under 50.
- **Alternativ 3:** Opprettholdelse av dagens skolestruktur og drift av Kroer skole.

3 VURDERING

Følgende **vurderingskriterier** er lagt til grunn i vurderingen av de tre alternativene:

- **Kapasitet og elevtallsutvikling**
Kroer skole har en kapasitet på 150 elever. I følge prognosene vil elevtallet ved Kroer skole være 89 elever i 2019, mot dagens¹ elevtall på 135. Dette er en betydelig nedgang. Elevtallet ser ut til å synke ytterligere mot 2030, da prognosene viser et elevtall på kun 49 elever. Dette utgjør bare 1/3 av skolens elevkapasitet på 150 elever. Elevkapasiteten ved nye Rustad skole er på 700

¹ . Dagens elevtall inkluderer Velkomstklassen, som fra 01.08.2018 skal flyttes til Brønnerud skole.

elever. I følge elevtallsprognoser vil elevtallet ved oppstart høsten 2019 være på 500 elever. I slutten av planperioden vil elevtallet øke til rundt 600 elever. Det er da tatt høyde for justerte skolekretsgrenser fra 2019, vedtatt i Kommunestyret 21.6.2017.

- **Pedagogiske og sosiale fordeler/utfordringer** – hvilke alternativer kan best legges til rette for gode læringsarenaer som fremmer trivsel, motivasjon, læring og faglig utvikling blant elever og personale.
I saker som omhandler skolestruktur må kommunen vurdere barnets beste. Barnekonvensjonen blir vektlagt i denne prosessen og [artikkel 3 nr. 1](#) forplikter kommunene til å legge barnets beste som det grunnleggende hensyn. Rådmannen mener at i vurdering rundt barnets må det sees på elevens skolemiljø, herunder lærings- og psykososiale miljø, samt fag- og arbeidsmiljøet til de ansatte som igjen har betydning for elevenes skolemiljø.
- **Skolevei**
Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden. I [Retningslinjer for skoleskyss](#) har Ås kommune definert strekningen mellom Bakk og veikrysset ved Gulli, og strekningen mellom Teigen og Rød som særlig farlig/ vanskelig.

Alternativ 1 – full nedleggelse av Kroer skole fra 2019

Kapasitet og elevtallsutvikling

Driftskostnader i forhold til skolebygg og administrative kostnader tilknyttet Kroer skole vil falle bort dersom skolen blir nedlagt og elevene overføres til nye Rustad skole. I tillegg vil administrasjonskostnader pr elev effektiviseres, da hele skoletilbudet for elever bosatt innenfor Kroer skolekrets samlokaliseres med nye Rustad skole. Ytterligere effektivisering er mulig ved et færre antall parallelle grupper pr. trinn, enn om mellomtrinnet og/eller småtrinnet opprettholdes på Kroer skole. En overføring av alle elevene til nye Rustad skole fra 2019 vil også medføre bedre kapasitetsutnyttelse ved nye Rustad skole.

Pedagogiske og sosiale fordeler/utfordringer

Elevene bosatt innenfor Kroer skolekrets vil bli en del av et større skolemiljø. En større arena for å knytte bekjentskap og vennskap kan ha positiv effekt for elevenes trivsel og motivasjon. I forhold til overgang barneskole-ungdomsskole vil elever på mellomtrinnet få mulighet til å utvide sin omgangskrets innenfor en større elevgruppe før de begynner på ungdomsskolen. Avgangskullet ved Kroer skole er i dag betydelig mindre enn avgangskullene ved de store sentrumsskolene.

Kroer skoles pedagogiske personale vil bli en del av et større fagmiljø. Dette kan ha positiv effekt for motivasjon, faglig utvikling og arbeidsmiljø.

I forhold til overgang lokal barnehage(Kroer barnehage) – skole vil nedleggelse antagelig ha liten betydning. Kroer er en liten barnehage med få barn. Det er flere bosatt i Kroer-området som velger å benytte barnehagetilbud andre steder enn ved Kroer barnehage.

Skolevei

Alternativ 1 kan medføre at enkelte elever vil få noe lengre skolevei. Det presiseres imidlertid at hele 65-70 % av elevene innunder Kroer skolekrets er bosatt på Danskerud, se kartutsnitt og befolkningsrapport i vedlegg 1. Det er tilnærmet lik avstand fra Danskerud til Kroer skole, og fra Danskerud til Rustad skole. Eksempelvis gir adressen Rydningen en skolevei på 2,7 km til enhet Kroer og 2,5 km til Rustad. Det er også tilnærmet like trafikale forhold til begge enhetene, med hensyn til gangvei.

En eventuell økning av skyssutgifter ved Alternativ 1, vil være for elever fra 2.-7. trinn som er bosatt mer enn 4 km fra Rustad skole, og som i dag har færre enn 4 km fra Kroer skole. Dette vil imidlertid utløse fylkeskommunal skyss, der kommunen kun har en egenandel knyttet til busskortet. Dette gjelder også for 1. trinn som har rett til gratis skoleskyss dersom de bor mer enn 2 kilometer fra skolen, [jf. opplæringsloven § 7-1.](#)

I Kroer-området er det få offentlige transportforbindelser. Bosatte i dette området er stort sett avhengig av bil som transportmiddel. Det er rimelig å anta at bilkjøring i forbindelse med henting av barn bosatt innenfor Kroer skolekrets vil avta dersom elevene overføres til nye Rustad skole. Det er også rimelig å anta at bilkjøring til og fra jobb for ansatte vil avta ettersom Rustad skole har god tilknytning til offentlige transportmidler.

Alternativ 2- Kroer skole blir en grendeskole for 1.-4. trinn

Kapasitet og elevtallsutvikling

Dersom Kroer skole legges administrativt innunder nye Rustad skole fra 2019 vil det medføre lavere administrative kostnader. Strukturen som skissert i Alternativ 2 vil legge til rette for en bedre ressursutnyttelse fra 2019, enn om dagens skolestruktur og drift opprettholdes til tross for betydelige nedadgående elevtallsprognoser frem mot 2030. En overføring av mellomtrinnet til nye Rustad skole fra 2019 vil også medføre bedre kapasitetsutnyttelse ved nye Rustad skole.

Dersom det skulle skje positiv utvikling i befolkningsprognosene innenfor Kroer skolekrets, har kommunen et etablert skoletilbud med muligheter for utvidelse av grendeskolen.

Dersom småtrinnet ved Kroer skole, fra 2019, består av mindre enn 50 elever, ansees det ikke som økonomisk forsvarlig å opprettholde en grendeskole. Hele Kroer skole bør da nedlegges.

Pedagogiske og sosiale fordeler/utfordringer

Dersom mellomtrinnet ved Kroer skole overføres til nye Rustad skole vil elevene som går på mellomtrinnet bli en del av et større skolemiljø. Som nevnt under vurdering av Alternativ 1, vil en større arena for å knytte bekjentskap og vennskap kunne ha positiv effekt for elevenes trivsel og motivasjon. I forhold til overgang barneskole-ungdomsskole vil elever på mellomtrinnet få mulighet til å utvide sin omgangskrets innenfor en større elevgruppe før de begynner på ungdomsskolen. Avgangskullet ved Kroer skole er i dag betydelig mindre enn avgangskullene ved de store sentrumsskolene.

For elever på småtrinnet, vil en liten grendeskole medføre et lite skolemiljø. Dette kan imidlertid ha en positiv effekt for små barn i forhold til overgang barnehage-barneskole, da et lite miljø kan oppleves som trygt og oversiktlig for de yngste elevene.

Skolens pedagogiske ledelse, lærerens engasjement og skolens rekruttering er vesentlige faktorer bak en skoles faglige prestasjoner. Dersom Kroer skole legges administrativt innunder Rustad skole vil det pedagogiske personalet som er igjen ved småtrinnet på Kroer, bli en del av en større personalgruppe. Dette sikrer at alle lærerne i Ås-skolen har mulighet for faglig utvikling, samt at småtrinnet ved Kroer skole har tilgang på nødvendig kompetanse gjennom en større «lærerpool».

Enhet Kroer kan derfor innhente kompetanse fra et større fagmiljø og lærere kan undervise på tvers av skolene.

Skolevei

Alternativ 2 kan medføre at enkelte elever vil få noe lenger skolevei. Som presisert under vurdering av Alternativ 1 er imidlertid hele 65-70 % av elevene innunder Kroer skolekrets bosatt på Danskerud, se kartutsnitt og befolkningsrapport i vedlegg 1. Det er som sagt tilnærmet lik avstand fra Danskerud til Kroer skole, og fra Danskerud til Rustad skole. Eksempelvis gir adressen Rydningen en skolevei på 2,7 km til enhet Kroer og 2,5 km til Rustad. Det er også tilnærmet like trafikale forhold til begge enhetene, med hensyn til gangvei.

En eventuell økning av skyssutgifter ved Alternativ 2, vil være for elever på 5. - 7. trinn bosatt mer enn 4 km fra Rustad skole, som i dag har færre enn 4 km fra Kroer skole. Dette vil imidlertid utløse fylkeskommunal skyss, der kommunen kun har en egenandel knyttet til busskortet.

Alternativ 3 – dagens skolestruktur og drift opprettholdes

Kapasitet og elevtallsutvikling

Kroer skole ligger i et område med en betydelig nedadgående elevtallsutvikling. Opprettholdelse av dagens skolestruktur og drift etter 2019 vil være en ineffektiv

måte å drive skole på. Driftsutgifter per elev vil da være uforholdsmessig høy i forhold til driftsutgifter per elev ved de øvrige skolene i Ås.

Pedagogiske og sosiale fordeler/utfordringer

En stadig voksende «sentrumsskole» kan bety noe utenforskap for Kroer-elever på sikt, da spesielt med tanke på overgang barneskole-ungdomsskole. Avgangselever ved Kroer skole vil da være en lagt mindre elevgruppe enn avgangselever fra sentrumsskolene som begynner på Ås ungdomsskole.

Aldersblanding av klasser/grupper vil være en naturlig konsekvens av lavt elevtall. Aldersblandede klasser ansees ikke som optimalt fra et pedagogisk perspektiv, da spesielt med tanke på innkjøring av nye 1.trinns elever og overgang fra småtrinn til mellomtrinn, samt overgang fra barneskole-ungdomsskole. Aldersblandede grupper og knappe ressurser byr på faglige utfordringer i lys av elevenes rett til tilpasset opplæring.

Det er erfaringsmessig vanskelig å rekruttere kvalifiserte lærere til de minste skolene i Ås. Dette spesielt i forhold til de nye kompetansekravene for undervisning, med tilbakevirkende kraft, som skal møtes om få år. Ved små skoler er tålegrensen for antallet lærere som kan delta i det statlige videreutdanningsprogrammet betydelig lavere enn ved større skoler. Rekruttering av pedagogisk personale til Kroer skole samt utvikling av profesjonsfelleskap i takt med resten av Ås-skolen, kan bli utfordrende og ressurskrevende i tiden fremover dersom skolestruktur og drift opprettholdes som i dag etter 2019.

Skolevei

Ingen endring i forhold til dagens situasjon

Konklusjon

Rådmannen vurderer Alternativ 1 og 2 som de eneste forsvarlige alternativene i henhold til befolkningsprognosene. Ved opprettholdelse av dagens skolestruktur og drift av Kroer skole etter 2019 kan det stilles spørsmål ved økonomisk forsvarlighet i et helhetlig perspektiv, da ressursene skal fordeles til det beste for alle barn og unge i kommunen. Strukturelle forhold kan bli til hinder for gode overganger barneskole-ungdomsskole dersom ikke mellomtrinnet overføres til nye Rustad skole.

Et større skolemiljø for både elever og ansatte ansees som en endring til det positive. En større arena for å knytte bekjentskap og vennskap kan ha positiv effekt for elevenes og de ansattes trivsel og motivasjon. Motiverte og kompetente lærere er helt grunnleggende for god skoleutvikling og elevenes utbytte av opplæringen. Alternativ 1 og 2 legger til rette for at de ansatte blir en del av et større profesjonsfelleskap.

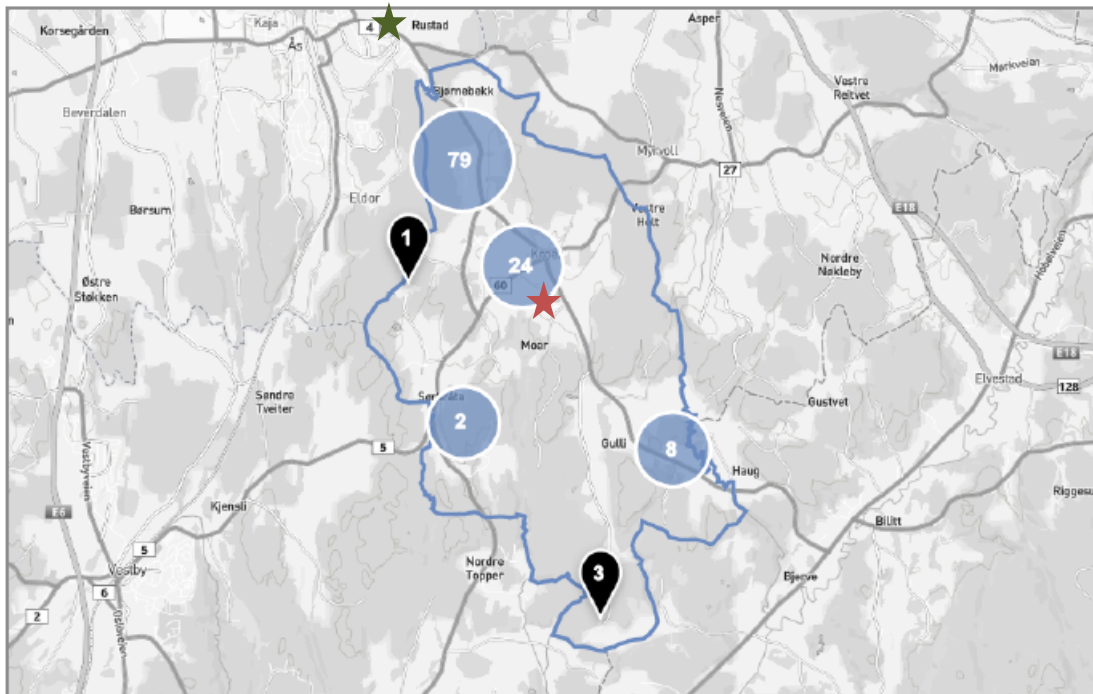
Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg 1

Befolkningsrapport

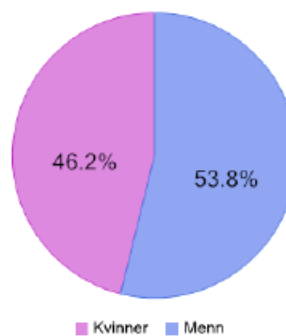
NORKART

Utskriftsdato: 12.02.2018

Nøkkeltall

Fødselsår *	2005 til 2011
Personer	117
Kvinner	54
Menn	63
6-åring	0
Personer over 70 år	0

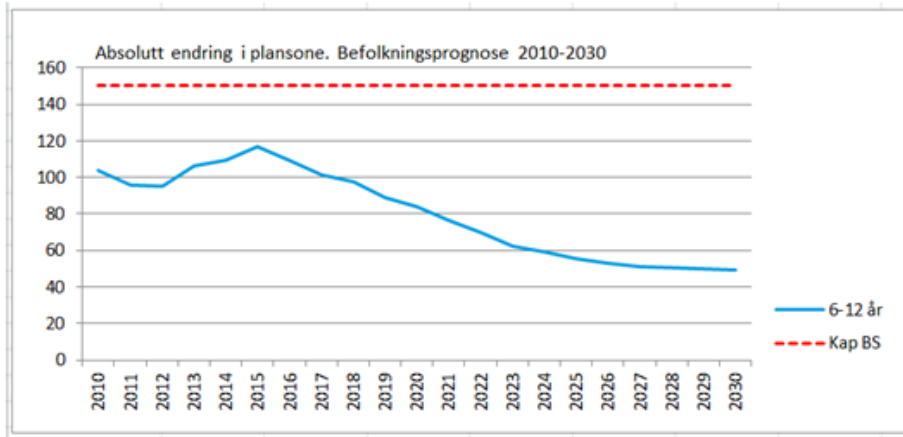

* Data i rapporten er filtrert på alder.

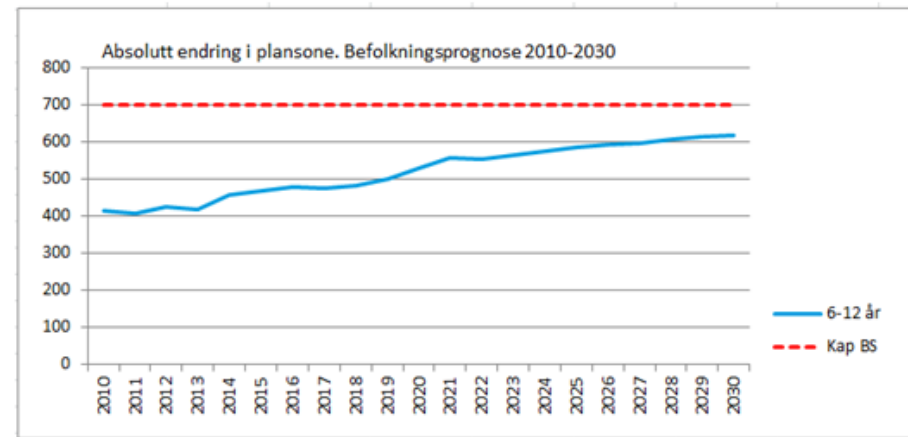
- ★ = Kroer skole, Vollholen 39
- ★ = Rustad skole, Drottveien 20

Befolkningsprognose for Kroer skole Elevkapasitet: 150

Befolkningsprognose for Rustad skole Elevkapasitet fra 2019: 700

Vår ref.: 18/00583-2

Postadresse

Postboks 195
1431 Ås

post@as.kommune.no

Besøksadresse

Skoleveien 1
1430 ÅS

www.as.kommune.no

Telefon 64 96 20 00

Telefaks .

Org.nr. 964 948 798

Bankgiro 1654.07.99605

Befolkningsprognose for Kroer

Folkemengde pr 31/12 hvert år, 2010-2030, plansone																					
Kroer																					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0 år	22	14	13	15	11	14	12	12	10	9	8	8	7	7	6	6	6	6	6	6	6
1-5 år	93	102	97	95	85	88	74	67	56	47	42	41	39	37	35	33	33	32	32	31	31
6-12 år	104	96	95	106	110	117	110	101	98	89	84	77	70	62	59	55	53	51	50	50	49
13-15 år	50	55	43	40	30	27	30	33	33	30	27	27	26	28	25	24	21	21	19	18	17
16-18 år	64	56	54	46	48	44	43	29	24	22	23	24	22	20	20	20	20	19	18	16	16
19-29 år	164	190	188	188	169	192	193	175	132	101	98	101	87	80	75	73	71	70	70	70	69
30-39 år	152	155	144	158	157	165	146	137	126	106	97	94	86	79	75	73	71	70	69	68	68
40-49 år	219	221	214	221	219	204	190	174	150	133	123	119	108	102	96	91	86	84	83	81	79
50-59 år	164	170	177	179	192	191	185	184	178	165	156	149	139	135	126	116	108	101	92	87	84
60-69 år	86	86	87	96	97	106	115	120	123	128	130	132	135	128	132	128	123	120	117	111	105
70-79 år	26	31	36	39	34	42	51	51	54	61	64	65	65	69	69	71	73	75	77	79	80
80-89 år	13	12	12	9	12	10	10	12	13	12	14	15	18	18	17	19	24	24	26	28	29
90 år +	4	5	3	1	2	2	2	3	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	6	5	6
Alle aldre	1 161	1 193	1 164	1 194	1 167	1 203	1 163	1 097	1 003	906	871	856	807	770	739	714	694	677	662	650	639
Abs vekst		32	-29	30	-27	37	-41	-65	-95	-96	-35	-15	-49	-38	-30	-25	-20	-17	-15	-13	-11
%-vis vekst		2,8 %	-2,4 %	2,6 %	-2,3 %	3,1 %	-3,4 %	-5,6 %	-8,6 %	-9,6 %	-3,9 %	-1,7 %	-5,7 %	-4,7 %	-4,0 %	-3,4 %	-2,8 %	-2,4 %	-2,2 %	-1,9 %	-1,7 %

Befolkningsprognoser for Rustad

Folkemengde pr 31/12 hvert år, 2010-2030, plansone																					
Rustad																					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0 år	46	45	48	51	52	58	41	56	56	60	68	77	78	75	72	70	69	68	67	67	67
1-5 år	299	314	297	311	304	291	289	290	294	327	368	411	414	412	408	406	403	400	396	394	393
6-12 år	415	408	424	416	455	469	479	476	483	500	529	555	554	562	575	585	591	596	605	613	616
13-15 år	201	203	185	195	182	201	181	199	180	208	223	257	255	255	244	240	240	248	251	252	256
16-18 år	206	221	210	197	198	189	196	184	191	191	216	216	227	229	244	244	245	237	232	233	240
19-29 år	533	603	630	637	690	744	760	775	719	814	921	1026	916	851	807	792	784	785	788	791	791
30-39 år	548	575	588	603	590	603	624	651	664	730	811	912	894	878	867	850	840	831	823	821	820
40-49 år	695	701	666	677	698	707	688	682	671	713	771	820	831	835	827	834	839	852	863	867	867
50-59 år	557	570	587	577	591	635	659	661	654	674	690	722	712	714	716	722	721	718	717	726	734
60-69 år	473	473	489	483	468	469	453	459	467	474	512	533	548	557	570	588	605	611	615	622	620
70-79 år	325	325	317	308	317	336	358	375	379	383	389	402	405	404	395	387	374	375	383	385	405
80-89 år	150	169	172	158	170	166	157	151	150	154	154	152	146	151	165	171	186	193	195	196	194
90 år +	23	24	28	27	26	25	24	26	28	29	31	36	39	39	40	37	35	34	33	34	33
Alle aldre	4 474	4 634	4 643	4 642	4 742	4 894	4 909	4 985	4 938	5 255	5 681	6 119	6 019	5 960	5 932	5 924	5 930	5 946	5 969	6 000	6 036
Abs vekst		160	9	-1	100	152	15	76	-47	318	426	438	-100	-59	-28	-8	6	16	24	31	36
%-vis vekst		3,6 %	0,2 %	0,0 %	2,2 %	3,2 %	0,3 %	1,5 %	-0,9 %	6,4 %	8,1 %	7,7 %	-1,6 %	-1,0 %	-0,5 %	-0,1 %	0,1 %	0,3 %	0,4 %	0,5 %	0,6 %